

Výukový program a pomůcky k nácviku třídění odpadu pro žáky základní školy speciální se středně těžkým mentálním postižením a lékařskou diagnózou autismus

Základní škola a Mateřská škola speciální, Rakovník

Od školního roku 2006/2007 probíhá ve škole celoroční a celoškolský projekt na třídění odpadu. Žáci základní školy speciální se učí třídít odpad podle pomůcky, která vznikla během loňského projektového vyučování žáků 7. ročníků ZŠ praktické na téma: My třídíme. A co vy?

Pomůcky:

1. Krabice s různými druhy obalů, které se třídí a zařazují podle materiálu, ze kterého jsou vyrobeny
2. Barevné karty podle druhu tříděného odpadu. Na kartách jsou nalepeny piktogramy, které přesně určují sled činností, které mají žáci udělat. Piktogramy jsou ukončeny obrázkem popelnice ve stejné barvě jako je celá karta. Popelnice je na bílém pozadí. (Žáci čtou piktogramy: "VZÍT PAPÍR, DÁVAT DO POPELNICE."). V tomto kroku si žáci vtiskávají správnou barvu nádob na odpad určitého materiálu.
3. Bílá karta s piktogramy už je pro žáky, kteří jsou pokročilí při třídění odpadu, barvy jim nedělají problémy. Uvědomují si všude jsou nádoby určité barvy na tříděný odpad. Pokud žáci pracují již s touto kartou, může je paní učitelka samostatně nechat ukládat tříděný odpad do nádob na chodbě školy.

Žáci z velké krabice vyndají jeden kus obalu nebo mají obaly rozložené po pracovním stolečku. Rozhodují se z jakého je vyroben materiál. Většinou s nimi spolupracuje paní učitelka. Když určí materiál, hledají, jaká barva k němu patří. Pak obal pokládají na kartu, na kterou náleží nebo vkládají přímo do popelnice.

Hlavním cílem je naučit žáky třídít odpad. K tomu slouží dobré zapamatování si barev k jednotlivým druhům odpadu. Proto jako první krok používáme karty celobarevné, kde jednotlivé barvy převládají a žáci si tak mohou barvy lépe vtiskávat. Druhým krokem je karta bílá s barevnou popelnicí.

Piktogramy používáme pro žáky, kteří nezvládají „čtení“, jako formu alternativní a augmentativní komunikace. Jsou to obrázkové symboly, které na první pohled něco sdělují. Žáci jim dobře rozumí, protože s nimi denně pracují ve škole. K vytvoření pomůcky byly použity piktogramy Mgr. Libuše Kubové.

Podle karet se žáci učí třídít a poznávat tři základní druhy odpadu – papír, sklo a plast. Pro žáky, kteří zvládnou poznávání a třídění některého druhu odpadu, jsou na chodbách umístěny kontejnery na tříděný odpad. Tam mohou již samostatně ukládat vytříděný odpad.

Pomůcku pro nácvik třídění odpadu vytvořila Mgr. Karla Pikrtová, školní koordinátorka EVVO za přispění a dohledu Mgr. Jarmily Brodničkové, učitelky ZŠ speciální a Mgr. Ludvíka Vožeha, ředitele školy.

Měřitelné přínosy:

Podle pomůcky je možné naučit třídít odpad i žáky se středně těžkým mentálním postižením a lékařskou diagnózou autismus tak, aby byli již nyní i jako dospělí lidé prospěšní životnímu prostředí.

Finanční náklady:

Barevný papír, kopírování, laminování 100,- Kč

Mgr. Karla Pikrtová

